

offentlige Formaal eller i alt Fald af Formaal, der have en større almen Interesse. Dertil kommer endvidere, at Kommunerne som bekendt ere flattere stillede end Andre som Laansgigere paa det almindelige Vængemarked, ikke alene fordi Kommunerne i Reglen ikke have ligesvem direkte Hypothek at give for deres Laan, men ogsaa fordi Kommunelaan i Reglen kun kunne optages imod en bestemt aarlig Amortisation, et Vilkaar, som Flertallet af private Laangivere ikke indlader sig paa. Derfor man vilde stille det Forlangende til Livsforfikkingsanstaltens Bestyrelse, at den fortrinnsvis skulde udlane i mindre Beløb til enkelte Klasser af Laansgigere, forekommer det mig, at et saadant Forlangende ikke vilde være berettiget. Man kan efter min Mening ikke trække nogen Parallel mellem den Maade, hvorpaa Overformynderimidlerne komme tilstede, samt de Vilkaar, hvorunder de udlaaner, og Livsforfikkingsanstaltens Forhold i disse Henseender. Derfor man ligeoverfor denne Anstalt vilde gjøre en lignende Betragtning gjældende som den, der er gjort gjældende ligeoverfor Overformynderiet, vilde man komme til det Resultat, at Livsforfikkingsanstaltens Midler skulde fortrinnsvis udlaaner her i Kjøbenhavn og i Kjøbstæderne; thi det er utvivlsomt, at, dersom Laanene væsentlig skulde vende tilbage til de samme Steder, hvorfra Indskuddene komme, vil en meget ringe, — jeg kunde sige: en forsvindende, — Del af Laanene tilflyde Landdistrikterne. Jeg tror imidlertid, at den Regel, som hidtil har været fulgt af Livsforfikkingsanstaltens Bestyrelse med Hensyn til Udlaan, nemlig den, at der fortrinnsvis ses hen til, at Laanene anbringes sikkert og til en saa god Rente, som den bedste Sikkerhed tilstøder, i og for sig er rigtig for en Anstalt som den her omtalte. Særlig skal jeg med Hensyn til Rentens Størrelse gjøre opmærksom paa, at Beregningerne jo væsentlig ere baserede paa at opnaa en Gjennemsnitsrente af $4\frac{1}{2}$ pCt. af Kapitalerne.

Jeg skal derefter gaa over til at besvare de mere almindelige Betragtninger, som ere fremsatte fra flere ærede Medlemmers Side i Anledning af Finanslovsforslaget, eller — jeg kunde vel snarere sige — i Anledning af de Ord, hvormed jeg ledsagede det, da det blev fremlagt her i Thinget. Medens man fra alle Sider har erkjendt, at den finansielle Stilling er god, har man dog fra enkelte Sider gjort gjældende, at det var et noget for lyst Billede, jeg havde givet af vor finansielle Tilstand. Det var navnlig det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds (Woffen), som mente, at der var Afskilligt i den af mig givne Fremstilling, som trængte til nogen Berigtigelse. Jeg tvivler imidlertid om, at det ærede Medlem vilde være fremkommen med denne Indsigelse mod Rigtigheden af min Fremstilling, dersom han havde læst i Rigsdagstidenden de Bemærkninger af mig, hvortil han sigtede. Det forholder sig jo nemlig ingenlunde, som af det ærede Medlem angivet, at

jeg har forment, at de Beløb, der anvendes til Sernbaneanlæg osv. utvivlsomt maatte henregnes til Formuefremgang. Jeg har udtrykkelig med Hensyn til Finanslovsforslagets Udgiftspost: 3,433,000 Kr. til offentlige Arbejder bemærket, at, dersom dette Beløb ogsaa ansaas for at være anvendt til Formueforøgelse, saa var Fremgangen denne, og da jeg omtalte Resultatet af selve Statsregnskabet for 1874—75, bemærkede jeg udtrykkelig, at den direkte utvivlsomme Formuefremgang efter dette Statsregnskab var 6,900,000 Kr., hvortil vel med nogen Føje kunde regnes dels, hvad der er anvendt til Sernbanebygning, og dels, hvad der er anvendt til Udflugt paa Kæntefassens Tilgodehavende. Naar jeg med velberaad Hu har udtalt mig med denne Forsigtighed, da hidrører dette fra, at det er mig meget vel bekendt, at Anstuelserne om, hvorvidt Summer, som ere anvendte til Sernbaneanlæg, ere at betragte som gode Aktiver eller ikke, ere ganske overordentlig forskjellige. Jeg mindes levende den Tid, da man her i dette Thing var fuldkommen entg med mig i, at det til Trods for vanskelige finansielle Forhold var overmaade forsvarligt at anvende betydelige Summer af opsparede Fonds til Sernbanebygning, idet dette kun var en Overflytning af Aktivet, men jeg mindes lige saa levende, at jeg til samme Tid paa et andet Sted har hørt netop den modsatte Betragtning gjort gjældende, nemlig, at disse Sernbaneanlæg i Virkeligheden saa lidt fortjente at regnes med som Aktiver, at man endog for enkelte af Anlæggenes Vedkommende snarere maatte betragte dem som en vedvarende Byrde for Statskassen end som Aktiver. Dette er Grunden til, at jeg har udtalt mig med Forsigtighed derom, og til, at jeg i min Oversigt over den finansielle Tilstand paa ethvert Punkt, saavel naar jeg kastede Blikket fremad ved at gjøre opmærksom paa de Resultater, som vilde fremkomme af Finanslovsforslaget for det kommende Aar, som naar jeg kastede Blikket tilbage og viste hen paa Resultaterne af det afsluttede Finansaar, har holdt disse to Poster særskilt ude fra hinanden og betegnet den ene som en sikker, utvivlsom Formuefremgang og den anden som en Post, som man kunde regne med, Alt efter Smag og Behag. Naar jeg i det lyse Billede af vor finansielle Tilstand ikke har unbladt ogsaa at nævne vor nuværende Reservecfonds Størrelse, saa forekommer det mig, at der ikke er fremkommet Noget, der kunde svække min Formening om, at denne Reservecfond for Fremtiden maatte kunne anvendes til særlige Formaal, for saa vidt som man fandt det hensigtsmæssigt. Det forekommer mig, som sagt, ikke, at der er fremkommet Noget, som kunde svække min Betragtning herom, det skulde da være det, at man har citeret en foregaaende Finansministers Formening om, at en Reservecfond paa 40 Millioner Kr. netop vilde have en passende Størrelse. Jeg veed ikke, om det ærede Medlem, som fremkom med